

SIRP JA VASAR

15

EESTI NSV KULTUURIMINISTEERIUMI, KIRJANIKE LIIDU, KUNSTNIKE LIIDU JA HELILOOJATE LIIDU HAALEKANDJA
REEDEL, 9. APRILLIL 1971. A. KOLMEKÜMNE ESIMENE AASTAKÄIK HIND 5 KOP.

NÕUKOGUDE LIIDU KOMMUNISTLIKU PARTEI XXIV KONGRESS

1.—5. aprillil arutati Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei korralisel, XXIV kongressil edasi NLKP Keskkomitee aruannet ja NLKP Keskrevisjonikomisjoni aruannet.

5. aprilli õhtusel istungil tegi kongress otsuse lõpetada läbirääkimised NLKP Keskkomitee aruande ja NLKP Keskrevisjonikomisjoni aruande põhjal.

Lõppsõnaga esines Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei Keskkomitee peasekretär sm. L. I. BREZNEV, kelle kongressi delegaadid ja külalised palavalt vastu võtsid.

Kongress võttis NLKP Keskkomitee aruande põhjal ühel häälel vastu otsuse, milles ta kiitis NLKP Keskkomitee poliitilise joone ja praktilise tegevuse täielikult heaks. Kongress kiitis heaks ettepanekud ja järeldused, mis sisalduvad NLKP Keskkomitee aruandes.

Kongress valis komisjoni, kes valmistab ette NLKP Keskkomitee aruande põhjal koostatava NLKP XXIV kongressi resolutsiooni projekti.

Kongress kinnitas ühel häälel NLKP Keskrevisjonikomisjoni aruande.

6. aprillil jätkus Moskvas Kremli Kongresside Palees Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei korraline, XXIV kongress.

Hommikul istungil esines ettekandega «NLKP XXIV kongressi direktiivid NSV Liidu rahvamajanduse arendamise viie aasta (1971—1975) plaani kohta» NSV Liidu Ministrite Nõukogu esimees sm. A. N. KOSSOGIN, keda kongressi delegaadid ja külalised palavalt tervitasid.

Seejärel asus kongress arutama ettekannet «NLKP XXIV kongressi direktiivid NSV Liidu rahvamajanduse arendamise viie aasta (1971—1975) plaani kohta».

Kogu NLKP XXIV kongressi kestel on tema aadressil lõpu saanud tulnud kõikjal üle meie maa tuhandeid ja tuhandeid kirju ja telegramme tervituste, õnnitluste ja tööraportitega tööstusettevõtete, ehituste, kolhooside ja sovhooside kollektiividelt, Nõukogude armee ja laevastiku sõjameestelt, teaduslikelt asutustelt ja loominguliselt organisatsioonidelt, kommunistlikelt noortelt, noorsoolt, meie kodumaa töötajalt.

TASS

AVO KEEREND

«Arvestatavad jõud» (sügavtrükk, 1971)

EDGAR VOSS

«Kaitsel (oli, 1971)

Partei kongressile pühendatud
vabariiklikult kujutava
kunsti näituselt

SIGNE MOLDER

«Oskustööline» (kohrutus, vaskplekk, 1971)

MARE VINT

«Neli naist» (tuss, 1971)

Partei kongressi materjale lugedes

Kunstniku- kodaniku seisukohalt

Praegu Kunstihoones avatud näitus on vabariigi kunstnikud pühendanud käimasolevale parteikongressile ja püüdnud oma töodes avada neidsamu nähtusi ning probleeme, mis seisavad kogu meie rahva ees. Naib, et graafika vallas on selle ülesande täitmine korda läinud: sotsiaalsete teemade kontsentratsioon ületab märgatavalt eelmiste näituste omad. See on ka loomulik, sest kuulub ju graafika operatiivsemate kunstiliikide hulka; mis oma spetsiifika tõttu suudavad elu aktuaalse sündmuse enam kaasas käia. Seekord avaldasid stimuleerivat toimet ka Eesti NSV Kultuuriministeeriumi ja Eesti NSV Kunstnike Liidu lepingud kunstnikega, mille järgi loodi teosed eelnevalt kavandit kinnitamata. Töö sai sündida loomulikus loomingulises protsessis, mis garanteerib kõige soodsamad tulemused. See positiivne kogemus väärrib jätkamist seda enam, et graafikud on laia silmaringiga kunstnikud-kodanikud, kes suudavad õigesti ja kordumatult näha ning mõtestada meie elu probleeme.

Kuid parteikongressi auks avatud näitust ei saa võtta lõppresolutsioonina, vaid tõlge sissejuhatuseks graafikute veelgi julgema pöördumisele tõsise sotsiaalse temaatika poole. On hea, et õnnelikult on üle saadud etapist, mil pilt kujutas enesest ainult ajaloolist illustatsiooni, ja hakatud käsitletaval, see tähendab sama nähtust avama ja lahti mõtestama kujukate kunstiliste vahenditega. Niimoodi saab üht ja sama aineklikku, teemat avada mitmesugustest aspektidest, erinevate tahkude kaudu. Selles peitubki kunsti rikkus.

Kõige raskemateks probleemideks on ja jäävad kunstiteose sisukus ning väärtus. Nagu L. I. Brežnev oma aruandekones NLKP XXIV kongressil raakis, «...ei saa

õelda, et kunstiloomingu alal oleks kõik hästi, eriti loodavate teoste kvaliteedi mõttes... meil ilmub veel üsnagi palju teoseid, mis ei ole sisutihedad ja väljendusrikkad. Vahel juhtub isegi seda, et teos on pühendatud heale ja aktuaalsele temale, kuid tekib mulje, et kunstnik on lähenenud oma ülesandele kergekäeliselt, ei ole pannud oma tööle oma ande kogu jõudu. Arvan, et meil kõigil on õigus oodata kunsti alal töötajalt suuremat nõndlikkust enda ja oma kolleegide suhtes.»

Selle ütlemise valguses mõistame hästi, et tehtu, kui kiiduväärt see ka poleks, moodustab siiski läbitud etapi. Kui võtta teolise nõndlikkuse seisukohalt, siis seisab meil palju tööd ees, eelkõige ühiskondlikel kaalukate teemade väljalemisel. Tahaks, et kunstiloomingut tellivad asutused jätkaksid näituse-eelse perioodi praktikat tellimuste andmisel. Nõnda saavad kunstnikud hõlpsamini realiseerida ideed, mis on neil sisuliselt küpsenud.

Siinkohal oli juttu näituse graafikast ehk n.ö. suurest kunstist. Peame aru saama, et graafilise lehe loomisel nagu teistegi kunstiliikide puhul on vaja lähtuda aadressist. Iseasi, kas graafik loob kompositsiooni, millega ta tuleb rahva ette suures saalis, või esineb ta oma lehega igapäevases elus — raamatukogus, juubilar koduseinal või lasteaias. Seega võib ka graafikas teha

vahe ühiskondliku kõlajõuga ja intiimsema kallakuga lehe vahel. Kui esimeses osas oleme teatud tasemele jõudnud, siis teine osa kipub laiali valguma ja lahustuma müügisalongides, Kunstitoodete Kombinaadis ja ETKVL-i süsteemis levitamisel. Üldgem otsekoheselt: viimane osa ei vasta kvaliteedi poolest kaugeltki esimesele, head „sünnipäevagraafikat“ kohtab harva. Peak-sime jõudma nii kaugelt, et meil oleksid pidevalt müügil graafikute parimad lehed, näiteks müügilväljapanekus (klaasi all, kas või ilma raamita). Kuidas talitada mitte-unikaalse graafikaga, missugusel hulgal, missugustes tiraažides ja millise hinnaga seda levitada, selle üle tasub eraldi kokku tulla ja mõelda. Igal juhul ei peegelda praegusel kujul salongides müüdiv kunst eesti graafika tänast taset.

Meie graafikatel seisab ees ettevalmistumine vabariikidevaheliseks Tallinna II graafikatriennaleks, mis leiab aset käesoleva aasta septembris ja on pühendatud Tallinna vabastamisele. Siia kuulub graafikute peamine energia. Meie sooviks on näidata, et Tallinn ei ole mitte ainult arhitektuuri- ja kunstinäituste linn, vaid et vanadest traditsioonidest on siin välja kasvanud ka uus, praegusaegne eesti nõukogude kunst.

Enne seda aga võtame osa algavast kunstinäitadest, mille peamine eesmärk on kasvatada kunstist osasaajad, süvendada tema teadmisi ja arusaamisi. Sest nagu muusika, nii vajab ka kunst publikupoolset ettevalmistust. Loodame, et tänavune kunstinäital lähendab järjekordselt kunsti ja kunstihuvilisi.

Olev Soans,
Eesti NSV Kunstnike Liidu graafika-
sektiooni esimees

Inimesed ja materiaal- sed väärtused

Lugedes NLKP XXIV kongressi direktiivide projekti ja sm. A. Kossogini ettekannet kongressil muuseumitöötaja silmaga, tunned eriti rõõmu selle üle, et me võime oodata mitte üksnes tehniliste seadmete ja aparatuuride suuremat väljalaset, vaid ka nende paremat kvaliteeti. Kõigil teaduse- ja kultuuriasutustel, nende hulgas Kirjandusmuuseumil, seisab alanud viisaastakul ees vastutav ülesanne rahva kultuurivara — materiaalse ja sõnalise kultuuri paremal säilitamisel, tutvustamisel, mitmesuguste algallikate, rahvaluule ja haruldase trükisõna püüdnud ning väljaandmisel. Seda on vaja ühiskonnateaduste edasiseks arendamiseks ning seda tuleb peamiselt teha olemasoleva küllalt napi tööjõuga. Et töö edeneks kiiremini, täpsemini ja lõpptulemusena ka odavamini, selleks on vaja rakendada rohkem apakohast tehnikat, rohkem informatsiooni-võimalusi.

Rahule ei saa jääda elitusorganisatsioonide tööga. Eriti kutsuh etteheiteid tegema Tartu Remondi- ja Elitusvalitsus, kelle töö muuseumi ümberehitamisel oli osalt madalalvõrdeline, plaanipäratu ja veenis kaugelt üle ettenähtud aja. Seevastu tuleks esile tõsta ja eeskujuks seada spetsialiseeritud montaaživalitsuse „Sevzapelektromontaaž“ Tartu jaoskonda, kus paistavad silma kõrge töökultuur ja -kvaliteet. Küsimusi lahendamiseks operatiivselt, töö on õigesti korraldatud ning leitakse võimalusi ka väikeste teaduse- ja kultuuriasutuste vajaduste rahuldamiseks, kuigi montaaživalitsusele ja tema töötajatele oleks majanduslikult kasulikum

taita suurte tehaste ning ettevõtete tellimusi.

Et inimene pole ainult sotsiaalne ja ühiskondlik olend, vaid osake loodusest, siis ei saa mööda minna loodusliku keskkonna ja selle kaitsmise küsimustest, millest ka NLKP XXIV kongressil juttu oli. Viisaastaku direktiivide projektis on öeldud, et 1975. aastaks peab põlevkivi kogutoodang tõusma vabariigis 26 miljoni tonnini. See paneb meile suuri kohustusi ka looduse — haljusalade, vete, õhukaitse säilitamisel ja parandamisel inimesele normaalse keskkonna loomise eesmärgil. Viimane aga võib osutada isegi raskemaks ülesandeks kui kaevandamine. Samuti on meie kavas heitaastaku jooksul kuivendada 210 000 hektarit soid ja liigniiskeid maid, mis on põllumajanduse arendamise seisukohalt loomulikult kasulik. Ent missuguseid nähtusi võib see looduses esile kutsuda? Kas seda on teaduslikult küllalt selgitatud? Direktiivid panevad kohustusi ka selles punktis.

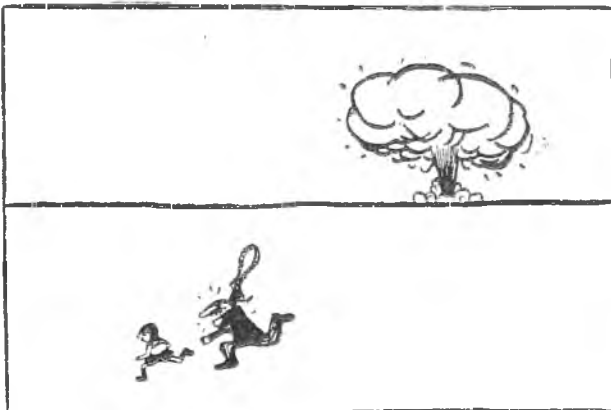
Lõomustav on direktiividest lugeda, et on ette nähtud kultuurhariduslike ja kunstiasutuste kvalifitseeritud kaadri ettevalmistamine ja nende osatähtsuse suurendamine ühiskondlik-politilises elus. Seega inimese mitte üksnes ei loo ega kasuta materiaalseid väärtusi, vaid ta peab nende üle ka valitsema; et need ei satuks stiililise protsessi keerisesse.

Eduard Ertis,
Fr. R. Kreutzwaldi-nim.
Kirjandusmuuseumi direktor

huumor

(Bulgaria)

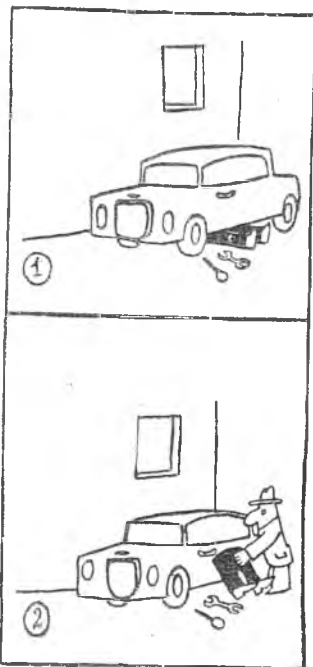
«Mitu korda olen ma sulle kutsikale õelnud, et sa ei puudutaks seda nuppu!» (Poola)

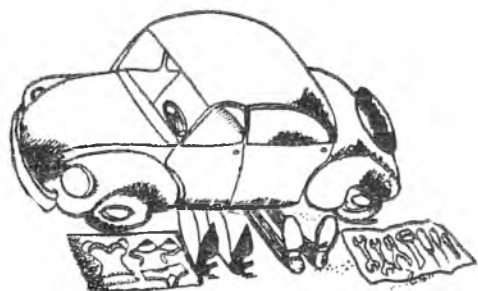
(Sveits)

(Slovaki)

(Vene NFSV)

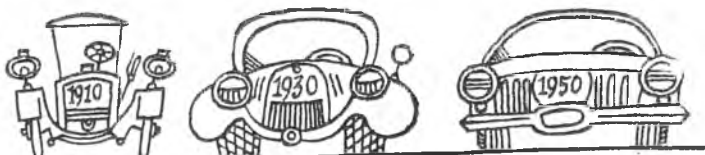

(Ungari)

(Itaalia)

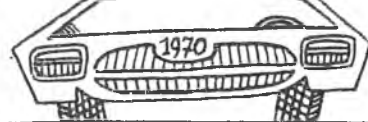
AUTO JA MEIE

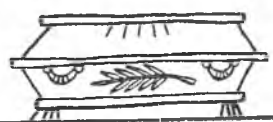
Esimene,

teine,

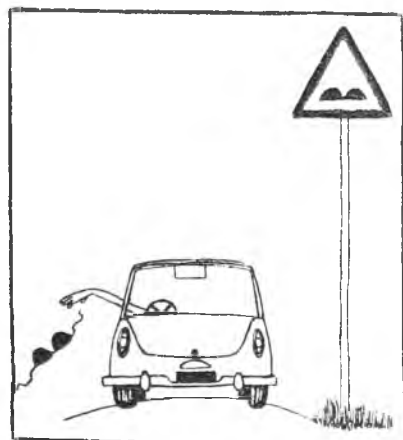
eelviimane,

viimane —

ja viimne (moe)karjel (SDV)

Käsitäitlik (Taani)

Neli aastat tagasi hakkas Ohsapergel raha koguma. Auto jaoks. Faelus tehnika inimene. Loojus selle nimel „Ekstra“ suitsetamisest, lõpetas isegi „Loomingu“ tellimise. Hakkas tellima ajakirja „Rooli Taga“, sigarettide asemel võitis kasutussele piibu. Ja viis iga kuu viielise panha. Kana seesugust ökonoomitsemist, teadagi, ei varja. Kaaskodanikud said haisu nina ja kukkusest hurjutama. „Oh sind, tainapead!“ ütlesid nad. „Milla sa ükskord sedaviisi masina kätte saad!“ Rääkisid muidugi puhtast kadestusest, aga Ohsapergel võitis südamesse. Loobuski, nõrk inime, auto ostmisest. Kapitali aga juba kakssada viiskümmend rubla. Selline summa pole palju. Ohsapergel mõtiskles mitu nädalat, kuidas hoiust paigutada. Ainult juhus päästis mehe mõtlejate peegasusest — alkoholisimilohest.

Juhus iseenesest oli ebameeldiv. Nimelet laenas Ohsapergel heale tavalvale mõne aja eest oma vana konsekti. Riigi-

eksami. Laenas heasoovilikult. Pärast eksamit ei õelnud seltsimees aga enam teregi, tänust rääkimata. Tuli välja, et mees oli läbi põrunud. Skandaalselt sejuures. Oli komisjonile teatud parempoolseid tegelasi iseloomustanud kui pahempoolseid. Ja vastupidi.

Ulo Randviir

Nõrk iseloom

Käekiri oli Ohsapergelil tõepoolest üle arenenud, kuid sõpru polnud ta seni seltpärast veel kaotanud. Nüüd süüsi kaotas. Ja tuli seepale mõttele osta endale kirjutusmasin. Masin on lõppedu lõpuks masin, ja võrreldes autoga on kirjutusmasinal eeliseidki — ei nõua garaaži ega igapäevast enda ümber roomamist, õhkann hambus, tema pärast ei tule seki-dusi inspektorite ega äraajajatega. Soliid-

ne asi igatahes. Poned sellise lauale ja hakkad iseenast teietama.

Kõigepealt registreeris Ohsapergel end masinakirjakursustele. Et teada, kuidas see riistapuu üldse välja näeb.

Omandanud vajalikud eelteadmised ja poolpimeetodi, läks Ohsapergel masinat ostma. Masinuid oli igasuguseid. Omblusmasinaid oli, kohvimasinaid oli, hamba- ja saapapuhastusmasinaid oli. Aga kirjutusmasinaid — ei olnud. Terves linnas ei olnud. Ohsapergel võitis erakorralise puhkuse ja sõitis teise linna. Astus sobivasse kauplusesse, küsis teda huvitavat kaup.

„Jah,“ vastas müüja, „selliseid masinaid on küll.“ Ning ulatas Ohsapergile täitesulepea. Arvas, tähendab, et klient soovitses naljatada. Polnud kuulnudki, et tõelisi kirjutusmasinaid esineb. Provints. Ohsapergel reisis rajoonikeskusesse. Seal masinaid oli. Ohsapergel rõõmustas hirmsasti. Paraku enneaegselt. Masinad olid suured, kantselid või trükihoja jaoks.

Kui paigutad säärase tükkklaveri lauale, tõsta kohvutass heaga põrandale. Sellest poleks veel midagi. Esialgu võiks ju kasutusele võtta plehist kruusi ja kalossid. Halvem on, et kirjutamise ajal ulatuks masina völli otsapiidi ämma voodisse. Aga vananimene on tehnika vastu umbusklik. Võib paanikasse sattuda. Võib ähmi-ga veel korteristki välja tõsta — order ju ikkagi tema.

Ei hakanud Ohsapergel saatust kiisama. Sõitis järgmisse linna. Kaljuks liiga hulja. Portatiivsed masinad olid otsa saanud. Umbes kolmkümmend aastat tagasi.

„Milleks teie üldse selline tülikas kaadervärk?“ inestas müüja, kogemustega kaadritöötaja. „Võtke parem pastapliatsi südamik. Monteerite selle kotkasule sisse. Ja ongi teil moodne kirjutusvahend. Odav ja efektiivne. Vormilt keskaegne, siult tänapäevane. Isegi kirjanikud tarvitavad selliseid.“

Tõepoolest, mõttes Ohsapergel, milleks masin? Niigi ägab inimene tehnika sur-

ve all. Homerosel polnud mingit masina-t, aga teosed kukkusid välja soat et surematud. Sest ta töötas pimemeetodil. Tahtis on meetod, mitte tehnika.

Ja loobuski, iseloomutu inimene, kirjutusmasina omandamisest. Ostis selle asemel viiskümmend pastapliatsi südamikku ning sõitis koju tagasi. Kotkasule asjus pöördus tavalva poole zooloogiarmuseu-mist. See osutus printsipialseks seltsimeheks. Ei allunud agitatsioonile. Üles, et niigi olevat pooled sulgloomade tapised paljaks lõhutud. Muuseum peanagu et sõjaseisukorras. Kõik nende suleküttide pärast.

Ohsapergel, mõistagi, loobus võoraste sulgede kasutamisest. Asutas allesjäänud raha eest isikliku linnufarmi. Nüüd käib turul hanesulgedega sahkerdammas. Ise veel kõrgema haridusega kodanik, aneti-ühingu liige.

Näete, missugusesse väikekodanluse rappa võib inimese viia nõrk iseloom.

Seltsimees A. Tšakovski kõne

(Algus 2. lk)

tulõõgina kaitsepositsioonilt. Kuid peale selle on meie alaline kohus sundida just nimelt neid eadid, meie klassivaenlast, asuma kaitsele.

Seltsimehed! Kuigi antikommunistlikud rünnakud üksteisest erinevad, ja nimelt valitud relva ning metodoloogias poolest, on ometi vaenlaste kõige teravamad nooled sihtitud alati meie rahva südamesse, meie partei pihta. Rünnates näiteks nõukogude kunsti parteilisuse leninlikku printsüpi, nõudes „täielikku kultuuriautonomiat“, tahavad nad tegelikult loovat haritlaskonda parteist isoleerida.

Kuid nõukogude kunstnikud mõistavad väga hästi, et nagu mütolooiline Antaios ammutas jõudu pidevast kokkupuutest maaga, nii on nõukogude loov intelligents tõttu leninliku partei ümber, lahutamatu seose tõttu partei suure üritusega.

On iseloomulik, et kõik antikommunis-mi katsed organiseerida nõukogude kirjan-duse rahvusvahelist boikotti on kukkunud läbi pärast seda; kui meie loov haritlas-kond andis printsiipiale, parteilise vastu-lõõgi neile üksikutele ülejooksikutele, kes on vahetanud Nõukogude kodaniku vääriku-se odava populaarsuse vastu meie klassi-vaenlaste maal. Sest; seltsimehed, kas on võimalik maailma eest varjata võimast nõu-kogude kirjandust, kirjandust, mis on tul-vil internationalismi ja humanismi ideaale, mida armastavad miljonid tööinimesed kogu maailmas, mis sirutab alati kõigile maailma ausatele kunstnikele sõbrakäe!

Tänavu suvel toimub nõukogude kir-janike järjekordne kongress. Rõõmuga näe-

me sel kongressil partei esindajaid. Meie, kirjanikud, ei kahtle, et kongress kulgeb selges ja asjalikus õhkonnas ning demon-strerib kahtlemata veel kord mõjukalt nõu-kogude kirjanike tihedat koondumist meie partei ja tema Keskkomitee ümber.

Meie algupärase kirjanduse ees seisab rohkesti ülesandeid, sest nõukogude rahva töö- ja vaimusaavutused on suured ning mitmekülgsed. Kuid tahaksin oma sõnavõtu lõpuks kõnelda veel ühest asjast. Arvan, et ajalugu on nimelt nõukogude kirjandusele andnud suure ülesande, mille see täidab kollektiivselt: jäädvustada kaasaegsetele ja tulevastele põlvkondadele kangelasliku kom-munisti kuju.

Kõikide aegade ja rahvaste kirjandus on toonud meieni jumala vastu võidelnud Prometeusest alates nii legendaarseid kui ka reaalseid inimõnne eest võitlejate kuju-sid. Kuid esmakordselt inimkonna ajaloos sündis seoses marksistliku partei tekkimi-sega sotsiaalse õigluse eest võitleja uus kuju. Tema nimi on kommunist-leninlane. Tema, kommunisti kuju on unistus õiglu-sest ühendatud võidutahtega, armastus töö-inimese vastu ikestajate ja eksploateerijate vihkamisega, parteilise organisatori talent teaduslase teadmistega. See on kommu-nist, kes vaevles tsaarivanglasis, kes alustas tormijooksu Talvapäale, organiseeris vas-

tulõõki interventidele, kes; nälgjane ja palja-jalu, leppides piskuga, jagas leiba näljavale rahvale, kes innustas rahvahulki meie maa taastamisele. Koos rahvaga, rahva eesotsas rajas ta esimesed Nõukogude tehasehiigla-sed ja esimesed kolhoosid ning kaitis oma kehaga fašistlike dzottide ambrasuurid. See oli kommunist, kes lennutas Maa-läheda-sele orbiidile meie tehiskaaslased ja sõstis esimesena kosmosesse.

Kelle nimel, seltsimehed? Rahva nimel, rahva õnne nimel. Tema; kommunist, on võidelnud ja ehitanud koos rahvaga, ja teadmine, et tema järel astuvad rahvahul-gad, on innustanud teda suurtele tegudele. Kirjandusel ei ole austavamalt ja püha-mat ülesannet, kui luua kommunisti, oma partei ja rahva poja meeldejääv kuju!

Meie elu kogu mitmekülgust ja kirjan-duse ees seisvate ülesannete avarust ning eripalgelisust arvestades ei ole ole-mas auväärsemat eesmärki! Kehastab ju tõeline kommunist kõige paremaid inimlik-ke omadusi — omakasupüüdmatust, armas-tust töörahva vastu, seltsimehelikkust, valmidust mis tahes kangelaosteoks, põlates elu nimel isegi surma.

Elagu kommunist, karastunud võitleja rahva õnne eest! Elagu meie leninlik Kommunistlik Par-tei!

Mõne reaga

Tšehhoslovakkia autor Jan Stainer käsitleb oma raamatus «Kapitalivasta-se ühisrind loomiseks» (Ostrava kir-jastus «Profil») Tšehhoslovakkia KP tegevust käesoleva sajandi kaheküm-

nendail aastail. Keskkel kohal on teo-ses Ostrava kaevurite, metalli- ja kee-miatööstiste 1925. a. streigi ettevalmis-tused, läbiviimine ja tulemused.

Kinode võistlusülevaatus

tulemused

Eesti NSV Ministrite Nõukoogu Riik-lik Kinematograafia Komitee ja Kul-tuuriala Töötajate Ametiühingu Vaba-riikliku Komitee presiidium tegid kokkuvõtte. Lenini juubellaastal tomu-nud kinode ja ühiskondlike kinoorga-nisatorite võistlusülevaatus.

Linnakinode esimeses grupis tuli esikohale Tallinna kino «Oktoober» (direktor M. Kili, ametiühingukomitee esimees L. Juulij), teisele kohale Koht-la-Järve kino «Pobeda» (direktor V. Leostajeva, a/u. rühmaorganisator H. Bibikova) ja kolmandale kohale Tal-linna kino «Kosmos» (direktor J. Praeli, a/u. komitee esimees M. Jakobson).

Linnakinode teises grupis oli parim Kohtla-Järve kino «Kosmos» (direktor K. Keero, a/u. rühmaorganisator H. Koff), teiseks jäi Haapsalu kino «Ok-toober» (rajooni kinovõrgu direktor H. Neerot, a/u. komitee esimees V. Kivisaar) ja kolmandaks Sillamäe kino «Rodina» (direktor N. Kuzin, a/u. rüh-maorganisator M. Jefimova).

Linna- ja alevikinode kolmandas grupis tunnustati esikoha vääriksiks Lihula kino (rajooni kinovõrgu direk-tor H. Neerot, a/u. komitee esimees V. Kivisaar), teise koha vääriksiks Järva-kandi kino «Edu» ja kolmanda koha vääriksiks Kohila kino, mõlemad kuu-luvad Rapla rajooni kinovõrgu (direktor H. Laurimaa, a/u. komitee esimees M. Saare).

Maakinodest oli edukaim Kohtla-Jär-ve rajooni Maidla kino (mehaanik-au-tojuht Jaan Ränkel, motorist Alii Rän-kel), teiseks osutusid sama rajooni Tammiku maakino (mehaanik-au-tojuht Endla Kullus, motorist Siivia Koitsalu) ja Valga rajooni Keeni maaki-no (mehaanik Mati Parkja, motorist Jüri Otto), kolmandaks Rakvere rajooni Pajusti maakino (mehaanik-autojuht Heino Orumets, abimehaanik Leo Aart),

Jõgeva rajooni Kamari rändkino (me-haanik Karl Valk, autojuht-motorist Vello Uusküla) ja Valga rajooni Päidla maakino (mehaanik-autojuht Helmuth Reidolf, motorist Heli Reidolf).

Esikohale tulnud kinod saavad vimp-li «1970. aasta parim kino» ning Eesti NSV Kinokomitee ja Kultuuriala Toota-jate AUVK auadressi. Teise ja kol-manda koha vääriksiks tunnustatud kinod autasustatakse Kinokomitee ja Kultuuriala Töötajate AUV Komitee au-kirjaga. Peale selle on kõigile määratud ka rahalised preemiad.

Sisuka töö eest elanikkonna teenin-damisel määrati veel aukirjad Tartu kinole «Ekraan», Haapsalu rajooni Val-la, Kohtla-Järve rajooni Iisaku, Põlva rajooni Kanepi, Valga rajooni Sangas-te ja Viljandi rajooni Tarvatu maa-kinole.

Maakinovõrgu paremateks ühiskond-likes kinoorganisatoriteks, keda au-tasustati ühise aukirjaga ja rahaise preemiaga osutusid Rapla rajooni Pu-rila kaupluse juhataja Maimu Herkel, Meleski klaasivabriku elektrikar Rudolf Kirpu, Kingissepa rajooni Kärrma ku-lanõukogu esimees Valdur Pihel, Rapla rajooni Järvakandi maakultuurimaja kunstiline juht Tiit Paid, Valga sohv-koosi kaupluse müüja Linda Raap, Kohtla-Järve rajooni Iisaku sovhoosi töölise Ats Reiska, Haapsalu rajooni Valla maakultuurimaja direktor Kaja Spanova, Jõgeva Sordilaretusjaama ametiühinguklubi juhataja Toivo Toom ja Rakvere rajooni «Õitsengu» kolhoosi klubi juhataja Hartvig Toombu.

Ohisel istungil tehti kokkuvõtte ka filmilauenduse võistlusülevaatu-sest. Väikjaks osutus Tartu Filmilauen-tuse Baas (juhataja E. Muna, a/u. komitee esimees M. Jürjandi) kellele mää-rati ühine aukur.